

SODNIŠKA NAVODILA ZA TEKMOVALNO SEZONO 2013/2014

Na podlagi sodniških navodil in sklepa Predsedstva KZS, Sodniška organizacija izdaja sodnikom navodila o načinu dela na ekipnih in drugih tekmovanjih KZS v sezoni 2013/2014.

Sodniška organizacija KZS pooblašča sodniške organizacije OTS, da v sodelovanju s klubi delegirajo sodnike za vsa ligaška tekmovanja, za vsa ostala državna prvenstva pa bo glavne sodnike delegirala Sodniška organizacija KZS.

V primeru pisne prijave kluba o nesposobnosti sodnika na posamezni tekmi, je Sodniška organizacija KZS dolžna začeti postopek proti omenjenemu sodniku v roku 3 dni od prispele prijave.

Tekmovanja se izvajajo po določbah Mednarodnega športnega pravilnika, Športnega pravilnika KZS za kegljanje na devet kegljev in po Propozicijah za ekipna in druga tekmovanja, pri čemer je objektivno, nepristransko in pošteno delo sodnikov osnovni pogoj za regularnost tekmovanj.

Tekmo vodi glavni sodnik s potrebnim številom sodnikov na stezah (en sodnik največ za dve stezi) in s sodnikom zapisnikarjem. Na kegljiščih, kjer so vgrajeni avtomatski zapisovalci (tiskalniki), pa glavni sodnik in sodnik nižje kategorije oz. potrebno število usposobljenih oseb za delo s avtomati. V slučaju okvare tiskalnikov se Tekmovalna komisija na tekmi dogovori o nadaljnjem poteku tekme. Na kegljiščih, kjer se tekma vodi preko računalnika, je lahko tudi manj sodnikov, vendar toliko, da tekma poteka nemoteno in v skladu s pravili. V slučaju okvare tiskalnika, lahko tekmo sodijo le sodniki. Na vsaki tekmi mora biti obvezno prisotna tudi oseba za odklanjanje manjših napak (zavožlane vrvice, nevračanje krogel itd.).

Delo glavnega sodnika lahko opravljajo samo sodniki I. in višjih kategorij z veljavno in potrjeno licenco. Sodniki na stezah so lahko vsi sodniki nižjih kategorij, delo zapisnikarja pa lahko opravlja tudi za to usposobljena oseba.

Naloge sodnikov so določene v Športnem pravilniku KZS za kegljanje na devet kegljev, Sodniškem pravilniku KZS, Propozicijah za ekipna tekmovanja in v teh navodilih. Glavni sodniki morajo obvezno nositi sodniško obleko v skladu s 47. členom Športnega pravilnika KZS za kegljanje na devet kegljev (modro-bela majica, črne hlače ali krilo ter športna obutev). Za žep majice morajo imeti pripeto sodniško značko. Sodniška obleka je obvezna tudi za vse ostale sodnike na stezah. Če sodniki ne izpolnjujejo teh pogojev, ne morejo soditi oz. voditi tekem KZS. Če so za avtomati prisotne ustrezno usposobljene osebe in nimajo sodniške majice, pa morajo le-te biti primerno oblečene, vendar ne v trenirko.

V primeru, da delegirani sodnik ni prispel na tekmovanje, se njegova zamenjava izvede po določilih Športnega pravilnika KZS za kegljanje na devet kegljev. Tekmovanje na kegljišču pri ekipnem tekmovanju, vodi tekmovalna komisija (glavni sodnik, vodja gostujoče ekipe in vodja domače ekipe).

Klub domačin je pred vsakim tekmovanjem dolžan:

- pregledati vse keglje in zagotoviti njihovo brezhibnost,

- pripraviti krpe ali brisalce za brisanje položnic, ki morajo biti izven tekmovalnega prostora,
- pripraviti krpe za brisanje športnih copat tekmovalca za vsako stezo, le-te pa morajo biti v tekmovalnem prostoru,
- pripraviti vlažne spužve v koritih,
- pripraviti prikazovalnike set točk (lahko na kartonih z možnostjo obračanja),
- pripraviti mizo za glavnega sodnika in zapisnikarja,
- pripraviti potrebno število stolov za sekundante,
- pripraviti čiste table in pribor za pisanje,
- pripraviti pribor za kontrolo rekvizitov (športni pravilnik),
- izročiti glavnemu sodniku vse obrazce za vodenje tekmovanja,
- izobesiti državno zastavo.

Glavni sodnik mora pred tekmovanjem obnoviti svoje znanje iz obstoječih pravilnikov, Propozicij in teh navodil. Na dan tekmovanja se mora vsaj 45 minut pred začetkom tekmovanja osebno prepričati o brezhibnosti kegljišča (kontrolirati tudi temperaturo). O ugotovljenih napakah mora obvestiti predstavnika kluba domačina in od njega zahtevati, da jih do začetka tekme odpravi. Če napak ni možno odpraviti, o tem obvesti vse sodelujoče in prisotno Tekmovalno komisijo ter ugotovitve vpiše v zapisnik. Po opravljenem pregledu tekmovalnih knjižic in ugotovitvi pravice do nastopa, seznanijo vodje ekip o končnih postavah. Očiščenost in izpravnost kegljišča lahko pred tekmo kontrolira tudi gostujoči vodja ekipe.

Začetek tekmovanja je predpisan v protokolu tekme in ga je potrebno v celoti spoštovati. Skupni pozdrav ekip (najmanj 5 tekmovalcev v enotni športni obleki; prvi blok tekmovalcev je lahko v drugačni športni obleki, vendar ob pogoju, da so vsi tekmovalci prvega bloka oblečeni enotno) je obvezen, za katerega je odgovoren glavni sodnik.

Uro lahko sproži sodnik ali tekmovalec s prvo kroglo, ko da glavni sodnik ukaz za uigravanje ali igro. Ure sme ustavljati samo glavni sodnik ali sodnik na stezi na njegov znak. Vsi posegi v tekmovalno uro s strani tretje osebe se obravnavajo kot prekršek. Če avtomat ure ne ustavi samodejno, mora sodnik ustaviti uro, ko se zapletejo vrvice, ko se ne vračajo krogle ali če pride do okvare na napravah. Ure se ustavijo samo na tistih stezah, kjer je oviran tekmovalec ali pa na vseh stezah, če tako odloči glavni sodnik. Tekmovalec, katerega ura se ne ustavi, je dolžan nadaljevati z nastopanjem. Sodnik si je takoj po ustavitvi ure dolžan zapisati stanje na semaforju in pozicijo na kegljnjem križu.

Kartone za storjene prekrške pokaže glavni sodnik, razen tistih, ki jih pravilno pokaže naprava, sodnik pa jih na predpisan način označi v zapisniku.

O številu podrtih kegljev odloča sodnik na stezi. Ob prigovoru sekundanta o tem odloča glavni sodnik, njegova odločitev je dokončna. Po končanem tekmovanju glavni sodnik objavi rezultate. V času tekmovanja je sodniška ekipa dolžna obveščati gledalce o rezultatih preko informativnih tabel in grafikonov.

Strokovna oseba lahko v času tekmovanja vstopi v prostor k avtomatom in kegljem le z dovoljenjem glavnega sodnika. Med tekmovanjem se v kegljaškem prostoru nahajajo le službene in uradne osebe, ki so navedene v prijavnici in funkcionarji KZS, v kolikor so prisotni na tekmovanju.

Po končanem tekmovanju mora glavni sodnik zaključiti vse tekmovalne zapisnike, ki jih skupaj z glavnim zapisnikom razdeli vsakemu vodji ekipe. V slučaju vložene pritožbe tekmovalca ali ekipe, glavni sodnik zadrži potrebne zapisnike in jih skupaj z obrazložitvijo v predpisanem roku dostavi Tekmovalni komisiji KZS.

Pred izvedbo meta mora biti naprava za postavljanje pripravljena za igro; če ni, je met neveljaven in ga je potrebno ponoviti. Izjema je zavestno izveden met v nepripravljeno napravo za postavljanje in je to prekršek, ki se ga kaznuje z ustreznim kartonom. V primeru, da je to prvi prekršek, dobi tekmovalec rumeni karton – opomin in met ponavlja, v vsakem naslednjem tako izvedenem metu, pa je to rumeno-rdeči karton z vpisom ničelnega meta.

Sekundant lahko pride do tekmovalca v kateremkoli metu, vendar ga ne sme zapustiti do končanja seta (počakati je potrebno do dovoljenja glavnega sodnika za menjavo stez oz. do konca razglasitve rezultatov). Pri menjavi stez se sekundant lahko prestavi k drugemu tekmovalcu. V kolikor sekundant zapusti prostor za igralcem pred končanjem seta ali igre, je to nešportno obnašanje, za katerega prejme ustrezní karton. Sekundant lahko prejme rumeni karton (opomin), rumeno-rdeči karton (izključitev v igranem bloku igralcev) in rdeči karton (izključitev za celo tekmo in še najmanj naslednjo tekmo).

V kategoriji U14, U18 in U23 je sekundantu dovoljeno gibanje za svojimi tekmovalci na športen način, saj v omenjenih kategorijah hkrati na stezah nastopa več tekmovalcev iz istega kluba.

Kot padec tekmovalca se upošteva, kadar tekmovalec pri izvajanju meta pade. Ni pomembno ali je pri padcu prestopil prednjo črto in sprožil fotocelico prestopa, sodnik mu ne pokaže kartona. Učinek krogle se prizna, če je normalno izveden pred padcem.

Od vseh sodnikov se zahteva spoštovanje vseh predpisov in nepristranski pristop sojenja do vseh udeležencev tekmovanja. V kolikor bo prihajalo do kršitev določil Športnega pravilnika KZS za kegljanje na devet kegljev in Sodniškega pravilnika KZS, bomo prisiljeni proti tem sodnikom ukrepati s prepovedjo sojenja in odvzemom licence.

Sodniška navodila so sestavni del Propozicij za vsa tekmovanja KZS v sezoni 2013/2014. Tolmačenje teh navodil daje Sodniška organizacija KZS.